N°. 212. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f. 20 in het jaar, die van de Courant alleen f. 10 en die van het Bijblad alleen f. 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

DONDERDAG 8 SEPTEMBER.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den 4den September jl. n°. 54, heeft Z. M. Hoogstdeszelfs goedkeuring verleend aan de benoeming van *G. van Egmond*, burgemeester van Schoten c. a., tot secretaris dier gemeente.

Bij besluit van den 5den September jl., n°. 47, heeft Z. M. goedgevonden tot burgemeester van Berkel c. a. en Tempel te benoemen *A. W. C. Domis*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

In het *Journal des Débats* van den 6den dezer leest men het volgende:

» Wij ontvangen nadere berigten uit Konstantinopel van den 22sten Augustus, waaruit blijkt dat de Porte met grooten weerzin en eerst na langen strijd overgegaan is tot de voorwaardelijke aanneming van de nota der vier mogendheden betreffende het Turksch-Russisch geschil; en toen zij daartoe eindelijk door den aandrang van de gezanten der mogendheden bewogen was, heeft zij nog geoordeeld eene nota aan de Weener conferentie te moeten rigten die hoofdzakelijk het volgende moet inhouden. Na eene bittere klagte over de onverschilligheid van Europa en de geringschatting waarmede de conferentie de eer en regten der Porte schijnt te behandelen, wordt verklaard dat het te Weenen opgestelde ontwerp eener schikking niet door Turkije zal worden aangenomen, tenzij het de bekende wijzigingen ondergaan hebbe; vervolgens wordt als eene vergoeding voor de groote offers die Turkije bij deze gelegenheid aan de zaak des vredes brengt, eene schriftelijke verklaring gevraagd waarin Europa het Turksche Rijk voor het vervolg waarborge tegen de gevolgtrekkingen die Rusland in voorkomende gevallen mogt willen afleiden uit de nota welke men met zoo levendigen aandrang de Porte genoopt heeft te onderteekenen.

» Turkije alzoo, al is het dan ook zijnes ondanks, de nota aangenomen hebbende, ziet men thans verlangend uit naar berigten uit St. Petersburg. Men denkt dat de depêches die het oordeel des Czars over de door de Porte verlangde wijzigingen kunnen doen kennen, den 6den dezer te Berlijn zullen aankomen."

De Parijsche *Constitutionnel* van den 6den dezer berigt, op grond van particuliere brieven uit Konstantinopel van den 22sten Augustus, dat men aldaar hoopte op de toetreding van Keizer Nicolaas tot de door de Porte gevraagde wijziging in het ontwerp van schikking, doch dat het Turksche gouvernement zich voor elke gebeurlijkheid bereid hield. Er waren bevelen uitgevaardigd om de nieuwe ligting van landweer-manschappen te bespoedigen, en om het leger zooveel mogelijk te versterken. » Het gedrag der Porte — zegt de berigtgever van den *Constitutionnel* — wordt algemeen goedgekeurd, en wat ook de afloop der krisis moge zijn, hoogen lof verdient de geestkracht en vastberadenheid door haar tot het laatste toe aan den dag gelegd."

Verder schrijft die berigtgever, dat volgens een algemeen verspreid gerucht de Britsche gezant, lord Redcliffe, bij zijn gouvernement verzocht had teruggeroepen te worden.

ZWITSERLAND.

In het kanton Tessin zijn drie uitgeweken Lombardijers voor eene eedgenootschappelijke jury te regt gesteld, als verdacht van tot de ruststoringen in Lombardije krachtdadig te hebben medegewerkt en daartoe onder anderen wapentuig te hebben verschaft. Hoewel onder het publiek algemeen bekend was dat zij in meerdere of mindere mate schuldig waren, zijn zij door de gezworenen vrijgesproken. Deze uitspraak is, naar gemeld wordt, met leedwezen vernomen door het eedgenootschappelijk bewind, hetwelk herhaaldelijk aan de Oostenrijksche regering de verzekering had gegeven dat Zwitserland de magt en den wil had om te beletten dat van zijne gastvrijheid misbruik gemaakt werd.

DUITSCHLAND.

Aan de *Kölnische Zeitung* wordt uit Berlijn, onder dagteekening van den 4den dezer, het volgende gemeld:

» Naar men thans wil weten, zal onze regering van hare zijde vooreerst geene verordening tot opheffing van het regt op den invoer van graan uitvaardigen, ook omdat dit volgens de Tolverbonds-verordeningen eerst geschieden mag als de graanprijzen hooger staan dan thans. Ook moet de uitslag van den aardappeloogst beter bekend zijn, alvorens de verdere loop der graanprijzen zich vooruitzien laat. In de Tolconferentie zal echter nog weder beraadslaagd worden over Pruissens voorstellen tot blijvende verlaging der invoerregten op voedselstoffen."

— De Oostenrijksche politie heeft de verspreiding verboden van eene te Belgrado onlangs vervaardigde landkaart, waarop Servie, Bosnie, Dalmatie, Croatie, Slavonie enz. vereenigd waren tot één rijk onder den naam van Zuidelijk Slavonie.

FRANKRIJK.

Het officiele blad der Fransche regering behelst in zijn nommer van gisteren, den 6den dezer, eene mededeeling waarin verklaard wordt dat het Fransche gouvernement geenszins, zoo als in sommige dagbladen ondersteld werd, voornemens is graan aan te koopen. » De uitkomst van onzen oogst — zegt de *Moniteur* verder — is nog niet volledig bekend, maar het gouvernement is overtuigd dat de handel alleen, mits hij slechts van alle belemmeringen worde ontheven, het tekort onzer graanproductie zal aanvullen. Het gouvernement komt alleen in zoo ver tusschen beide, als noodig is om de belemmeringen op te heffen en de operatien des handels gemakkelijk te maken."

Verder wordt in den *Moniteur* een keizerlijk besluit afgekondigd waarbij het vervoer van granen op alle niet aan particuliere maatschappijen overgedragen kanalen en stroomen van de betaling van scheepvaartregten vooreerst geheel wordt vrijgesteld; alsmede een besluit volgens hetwelk de spoorwegmaatschappijen die haar vrachttarief voor het vervoer van granen mogten willen verlagen, hetzelve later weder op de vorige hoogte zullen mogen brengen zonder inachtneming der termijnen die bij de voorwaarden harer concessie voor zoodanige tariefwijzigingen voorgeschreven zijn.

Aan de Parijsche beurs is jl. Maandag de prijs der Fransche staatsfondsen een weinig gedaald. » Hoewel men vernam, zegt de *Constitutionnel*, dat de graanprijzen op onze meeste markten merkelijk waren gedaald, werden de fondsen meer aangeboden dan gevraagd; en dit zal wel het geval blijven zoolang geene stellige berigten omtrent de eindelijke beslechting van het Turksch-Russisch geschil zullen ontvangen zijn."

Aan de *Indépendance Belge* wordt uit Parijs geschreven dat, hoe ook de oogst der overige veldgewassen in Frankrijk moge uitvallen, de aardappelteelt althans ontegenzeggelijk een uitstekend goeden oogst oplevert.

— De algemeene raden zijn dezer dagen in alle departementen vergaderd geweest. Zij waren, gelijk men weet, van wege de hooge regering aangemaand, thans nu de openbare aangelegenheden weder in een regelmatigen gang gebragt zijn, zich tot hun eigenlijken werkkring te beperken en niet in beraadslagingen van politieken aard in te laten. De raden hebben dezen wenk opgevolgd; zij hebben van hunne bevoegdheid om hunne wenschen aan het gouvernement te doen kennen, weinig gebruik gemaakt, en alleen ten behoeve van volkshuishoudelijke belangen. Zoo heeft de raad van het departement der Herault, gelijk reeds gemeld is, eene wijziging verlangd van Frankrijks tariefwetgeving in den geest der handelsvrijheid; doch geen der andere raden heeft zich aan dezen wensch aangesloten. Drie raden hebben verlangd dat eene nationale belooning van een millioen francs zou worden uitgeloofd aan dengene die een afdoend middel tegen de thans heerschende druivenziekte aan de hand gaf.

— De ministeriele *Constitutionnel* berigt het volgende:

» Het bestuur heeft reeds veel gedaan om Parijs te zuiveren van de gevaarlijke bezoekers die als 't ware afspraak maken om elkander in de hoofdstad te ontmoeten. Talrijke sommatien hebben in den laatsten tijd plaats gehad onder de personen die vermoed konden worden hier in strijd met de wetten eene schuilplaats te hebben gezocht. Van 1500 personen die door de politie ondervraagd zijn en hunne papieren niet in orde hadden, zijn 207 in hechtenis gesteld als zich buiten de hun van overheidswege aangewezen verblijfplaats bevindende, of wegens een of ander misdrijf nagespoord wordende, of wel als inbreuk gemaakt hebbende op het toezigt der politie waaronder zij gesteld waren.

» Dit onderzoek is met de striktste inachtneming der bestaande verordeningen te werk gesteld; de eerlijke lieden hebben zich daartoe bereidvaardig geleend; en zoo is het gelukt de hoofdstad reeds te zuiveren van een aantal gevaarlijke personen op welke de politie reeds lang het oog had."

BELGIE.

Volgens eene officiele mededeeling in den Belgischen *Moniteur* van den 6den dezer, zijn gedurende de afgeloopen maand in Belgie ter consumtie ingevoerd: 5,633,489 kil. tarwe; 1,715,209 kil. rogge; 1,523,768 kil. garst; 49,601 kil. boonen en wikken; 476,260 kil. haver; 1224 kil. meel, en 219,870 kil. aardappelen.

In dezelfde maand zijn de volgende hoeveelheden voedselstoffen als Belgische producten ten uitvoer aangegeven: 1,068,498 kil. tarwe; 110,499 kil. rogge; 392 kil. garst; 45,326 kil. boonen en wikken; 1922 kil. haver; 272,796 kil. meel, en 489,440 kil. aardappelen.

Deze cijfers wijzen eene aanmerkelijke toeneming aan van den uitvoer van in Belgie geproduceerde voedselstoffen; dit is echter volgens den *Moniteur* vooral toe te schrijven aan de omstandigheid dat sedert de opheffing van het invoerregt veel graan, hetwelk ten doorvoer bestemd is, voor invoer ter consumtie aangegeven en vervolgens als Belgisch product uitgevoerd wordt.

Het entrepôt van Antwerpen bevatte, volgens de opgave van het

regeringsblad, op den 31sten Augustus jl., 9,118,415 kil. tarwe en 4,738,659 kil. rogge.

De Brusselsche *Indépendance* noemt in haar nommer van gisteren weder verscheiden Belgische graanmarkten op, alwaar de prijzen dalen, en berigt dat dien eigen dag niet minder dan vijf met tarwe geladen schepen te Antwerpen aangekomen waren.

— De gebroeders Mulkay te Luik hebben octrooi bekomen voor een bijzonderen stooktoestel voor stoomwerktuigen, welke vrij wat brandstof besparen moet. Van wege de Belgische regering zijn daarmede op den staatsspoorweg proeven genomen, die geleid hebben tot eenige verbeteringen van den toestel; hij zal thans op nieuw beproefd worden; en volgens de *Indépendance* vleit de regering zich met de hoop dat door deze uitvinding de uitgaven der staatsspoorwegdienst merkelijk zullen kunnen worden verminderd.

De Belgische *Moniteur* behelst eene lange naamlijst van geleerden in onderscheiden landen van Europa en in Noord-Amerika, die schriftelijk hunne goedkeuring hebben gehecht aan de bedoeling van het statistiek congres hetwelk den 19den dezer maand te Brussel, onder medewerking van de Belgische regering, zal geopend worden, ten einde eenparigheid te brengen in de statistieke opgaven die in de onderscheiden landen worden vervaardigd. Onder die personen zijn verscheiden welke door hunne gouvernementen gemagtigd of gelast zijn het congres bij te wonen.

— De *Indépendance* deelt iets mede omtrent de werkzaamheden der afgevaardigden van onderscheiden Staten, die te Brussel zamengekomen zijn om overeenkomstig het stelsel van den heer Maury, een plan vast te stellen voor eenparige weêrkundige waarnemingen aan boord van oorlogsschepen op zee. Engeland, Frankrijk, Rusland, Nederland, Belgie, Zweden, Noorwegen, Portugal en de Vereenigde Staten zijn thans in die vergadering vertegenwoordigd. Reeds zijn modellen vastgesteld van weêrkundige tabellen die ingevuld zullen worden met hetgeen wordt waargenomen aan boord van oorlogsschepen, en ook van koopvaardijschepen voor zoover de medewerking van deze laatste kan worden verkregen. » Zoo zullen wij — zeide de heer Maury — op alle punten der zee een drijvend observatorium hebben."

— Koning Leopold heeft eergisteren te Antwerpen met zijn gezin de feesten bijgewoond die tot viering der huwelijksverbindtenis van den Kroonprins door de stad en de bevolking aangerigt waren. Onder anderen heeft de Koning de Antwerpensche academie van schoone kunsten plegtig geïnstalleerd, eene instelling van het Nederlandsche gouvernement, die door het afgetreden liberale ministerie weder opgerigt is; zij bestaat uit 25 leden, 15 Belgen en 10 buitenlanders; elk hunner moet bij zijne benoeming een meesterstuk leveren voor eene schilderij-verzameling, welke alzoo allengs bij deze academie zal worden bijeengebragt.

ENGELAND.

De Koningin heeft Ierland verlaten en zich naar Schotland begeven. Te Dublin heeft zij ook de gemengde scholen bezocht, en de schoolkinderen proeven van hunne vorderingen, ook in het rekenen uit het hoofd, het teekenen, vrouwelijke handwerken enz. laten geven, die Hare Majesteit ten hoogste voldeden. Toen zij zich derwaarts begaf, wierp een welgekleed man eene rol papier in haar rijtuig, welke een zeer onschuldig verzoek inhield, dat hij reeds op andere wijzen, doch vruchteloos, getracht had aan de Koningin te doen toekomen; hij werd terstond door de politie gevat en is in hechtenis gehouden in afwachting van den uitslag van een nader onderzoek, terwijl de politie moeite had hem te beveiligen voor mishandeling van de zijde der volksmenigte, die meende dat hij Harer Majesteits persoon had willen aantasten.

De Koningin is te Dublin met vele blijken van algemeene geestdrift ontvangen: doch geen der Roomsche prelaten van Ierland heeft haar zijne opwachting gemaakt, dewijl zij, volgens de wet op de kerkelijke titels, niet in hunne kerkelijke hoedanigheid konden ontvangen worden.

— Maandag jl. bragt de voor de oogstwerkzaamheden gunstige weêrsgesteldheid eene betere stemming in de fondsenmarkt aan de Londensche Beurs te weeg. Aan de graanmarkt ging dien dag weinig om, zonder merkelijke prijsverhooging.

De *Times* zegt in het nommer van jl. Maandag: » De berigten omtrent den oogst in bijna alle deelen van Europa geven eenigen grond om te vreezen dat ook ons, gelijk onze naburen, de druk van eenen tijd van schaarschheid wacht; dat is te zeggen, de voorraad graan voor dit jaar is minder groot dan anders; terwijl de aanvrage ongemeen toegenomen is door het hooge bedrag der dagloonen en door de algemeene welvaart onzes lands."

Het blad waarschuwt verder tegen elk kunstmiddel strekkende om de rijzing der graanprijzen tegen te gaan, want die rijzing heeft eene vermindering van het verbruik ten gevolge, en deze is het eenige middel om met een geringeren voorraad in de behoeften te voorzien.

— Uit een aan het Britsche Parlement van regeringswege medegedeeld stuk blijkt dat aan het Indische gouvernement reeds voor eenigen tijd last gegeven is maatregelen te nemen om de jaarlijksche uitkeering uit de schatkist voor den afgodstempel van Djaggernaut, te doen ophouden, en voor zoo veel noodig af te koopen.

Uit een ander officieel stuk blijkt dat volgens het oordeel van naar Indie gezonden deskundigen, in de gesteldheid van dat land geen hinderpaal tegen het aanleggen van spoorwegen gelegen is, maar integendeel veel hetwelk de kosten dier ondernemingen moet verminderen.

NOORD-AMERIKA.

Volgens de berigten uit New-York van den 24sten Augustus, was aldaar in de graanmarkt sedert de afzending der laatstvorige berigten geene aanmerkelijke verandering gekomen; tarwe en meel waren vrij wel gezocht, echter zonder prijsverhooging. In het district Nottoway, in den staat Virginia, was een beraamde slaven-opstand (een kind van Oom Tom, zegt een der berigten) tijdig ontdekt en verijdeld; het plan der zwarten was, al de blanke inwoners te vermoorden. Te New-Orleans en in verscheiden andere oorden van de zuidelijke Staten heerschte de gele koorts met steeds toenemende hevigheid. Den 21sten Augustus jl. waren daaraan te New-Orleans 270 personen gestorven. Te Natchez, eene stad van slechts 5000 inwoners, waren ruim 300 menschen door die ziekte weggerukt.

— Berigten uit New-York van den 20sten Augustus, die de *Kölnische Zeitung* heeft ontvangen, bevestigen den goeden uitslag van den oogst in de Vereenigde Staten. » Onze oogst van maïs en tarwe is verbazend overvloedig — zoo leest men in die berigten —; en nog ruimer is de opbrengst der katoenteelt, die op niet minder dan 3,300,000 balen geschat wordt."

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 5 September: Fransche 3 pcts. rente fr. 79; idem 4½ pcts. fr. 105.

Londen 5 September: Engel. 3 pcts. gecons. 97¼, 97⅝ pct. — Nederl. 2½ pcts. » pct.; — idem 4 pcts. » pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 7den September.*

Men verneemt dat het zilverwerk bestemd ten geschenke voor Hunne Koninklijke Hoogheden Prins en Prinses Hendrik der Nederlanden, en vervaardigd in de werkplaatsen van de heeren de Meijer, Pijzel en Bouscholte, zilversmeden alhier, voor het publiek in een der vertrekken van het raadhuis ter bezigtiging is gesteld op Donderdag, Vrijdag en Zaturdag den 8sten, 9den en 10den September.

Heden worden van regeringswege ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, vermeld bij § 2 der circulaire in de *Staats-courant* van 29 Junij 1852, opgaven verzonden:

1°. van de hoeveelheid koper, kopererts, tin, zinkerts, in het jaar, eindigende den 5den Januarij 1853, in het Vereenigd Koningrijk van Groot-Britannie in- en uitgevoerd; met eene afzonderlijke opgave, voor zooveel het koper betreft, voor de havens van Londen en Liverpool;

2°. van de hoeveelheid en waarde van het zout, gedurende elk der vier jaren, eindigende met 1851, uit het Vereenigd Koningrijk uitgevoerd; der hoeveelheid lak, verw, schellak, huiden, hennep, vlas en werk, alsmede vlas- of lijnzaad, gedurende de vijf jaren, eindigende met 1851, aldaar ingevoerd, zoo ook van de voornaamste soorten van pelterijen in 1851 ingevoerd;

3°. van de hoeveelheid en de waarde van calicots, neteldoek, katoenen goederen en van katoenen garen, gedurende ieder jaar, van 1838 — 1852, in Indie uit- en ingevoerd; en dergelijke opgave voor het Vereenigd Koningrijk, over hetzelfde tijdvak.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden, waarin met uitzondering van den heer Bosch van Drakestein, alle leden benevens al de Ministers tegenwoordig waren, zijn ingekomen zeven en twintig adressen houdende bedenkingen tegen het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen, en veertien adressen ten voordeele van hetzelfde voordragt.

De Commissie voor de Verzoekschriften heeft, alvorens het zoo even vermelde voorstel van wet werd in behandeling genomen, verslagen uitgebragt op een groot aantal in hare handen gestelde petitien, met welker conclusien, strekkende om die stukken ter griffie neder te leggen ter inzage van de leden, de Kamer zich achtereenvolgens heeft vereenigd.

De beraadslagingen zijn daarop aangevangen over het wets-ontwerp regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen. Daaraan hebben deelgenomen de Minister voor de Zaken van de Roomsch-katholijke Eeredienst, de heeren: Blankenheijm, Beerenbroek, Insinger, van Rhemen van Rhemenshuizen, van Sasse van Ysselt, van Rijckevorsel, van Swinderen, van Dam van Isselt, de Bruijn, Paspoort van Grijpskerke, van Eijsinga, van Andringa de Kempenaer, Lotsij en Cremers.

Daar nog onderscheiden leden het verlangen te kennen gaven het woord te voeren, is de voortzetting der beraadslaging bepaald op morgen, des voormiddags ten elf ure.

Volgens de officiele opgaven wegens den staat der Nederlandsche rivieren, was dezelve als volgt:

Datum 1853, September.	Uren.	Plaatsen of Posten.	Hoogte des waters: Aan de peilschaal.	Onder nul of het noodpeil.	In de laatste uren.	Gewassen.	Gevallen.
			Maas.				
	v. m.		el. dm.			Duim.	
3	8	Grave	5.52	»	24	»	8
4	8	id.	5.55	»	24	3	»
5	8	id.	5.60	»	24	5	»
6	8	id.	5.82	»	24	22	»
			Waal.				
2	»	Hulhuizen	2.40	»	24	1	»
3	»	id.	2.41	»	24	1	»
4	»	id.	2.45	»	24	4	»
5	»	id.	2.43	»	24	»	2
			Neder-Rhijn.				
2	»	Pannerden	2.16	»	24	1	»
3	»	id.	2.17	»	24	1	»
4	»	id.	2.20	»	24	3	»
5	»	id.	2.18	»	24	»	2
2	»	Arnhem	1.65	»	24	»	»
3	»	id.	1.66	»	24	1	»
4	»	id.	1.70	»	24	4	»
5	»	id.	1.68	»	24	»	2
			IJssel.				
2	»	Westervoort	1.88	»	24	»	»
3	»	id.	1.88	»	24	»	»
4	»	id.	1.92	»	24	4	»
5	»	id.	1.91	»	24	»	1

Rhijnhoogte te Keulen: den 5den September 8 voet 6 duim (8 voet 3 1/2 duim Rhijnl.).

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden:

1e. vel 17 — 19 van het BIJBLAD I, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zitting der Eerste Kamer van gisteren, en

2e. vel 20 van hetzelfde BIJBLAD, een gedeelte behelzende van het verslag van het verhandelde in de zitting dier Kamer van heden.

Den 7den September zijn verzonden n°. 81, 84 en 85 van het STAATSBLAD.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** Bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken zijn, behalve de gewone dagbladen, ingekomen de navolgende werken, als:

BOEKWERKEN.

De dagen van Bruce, tafereelen uit de geschiedenis van Schotland in het begin der XIVde eeuw, uit het Engelsch van Grace Aquilar, in drie deelen (1ste, 2de en 3de deel); te Amsterdam, bij Johs. van der Heij & Zoon, 1853.

Het antirevolutionaire staatsregt van mr. Groen van Prinsterer ontvouwd en beoordeeld door dr. R. Fruin; te Amsterdam, bij J. H. Gebhard en C°., 1853.

Nieuwe leerwijze der Hoogduitsche taal, door E. Gerdes (1ste cursus); Amsterdam, P. N. van Kampen, 1853.

De verdediging van Schweidnitz in 1762, een toonbeeld uit weinige voor velen, geschetst door G. Kuijper Hz., luit.-ing. aan de Koninklijke Academie voor de Zee- en Landmagt (met drie uitslaande platen); te Breda, bij Broese & Comp., 1853.

Reglement op de inwendige dienst, de politie en de krijgstucht van de infanterie, gewijzigd voor het Indische leger; te Breda, bij J. Hermans, 1853.

Voorstellen met geleidende aanmerkingen ter beoefening en uitvoering van het Italiaansch of dubbel boekhouden, in toepassing op verschillende vakken van handel en administratie, waardoor een iegelijk wordt in staat gesteld om deze methode te volgen en zijne boeken naar dezelve in te rigten, zoodat men een naauwkeurig overzigt van alle handelsverrigtingen en een beknopt tafereel van den geheelen omvang zijner zaken voor oogen krijgt, door J. G. Schrikker, schrijver der methodologie, om het Italiaansch of dubbel boekhouden alleen door eigen oefening te leeren uitvoeren (1ste en 2de stukje); Gouda, G. B. van Goor, 1852 en 1853.

Oranje en Nederland één, of beantwoording der vraag: behoort de geschiedenis van het Huis van Oranje tot het opvoedend element der Nederlandsche jeugd? door P. J. van Weijgerden, Wz., openbaar onderwijzer te Vianen, gelezen in de jaarlijksche vergadering van onderwijzers in het 4de district van Zuidholland, te Gorinchem, 2 Julij 1853; Gouda, G. B. van Goor, 1853.

Verhaal eener reis door Bengalen in 1837 en 1838, met eenige vrijmoedige beschouwingen betreffende beginselen van koloniaal bestuur, door P. Arriens, destijds kapitein ter zee en kommandant van Z. M. fregat de Bellona; te 's Gravenhage, bij de Gebroeders van Cleef, 1853.

La Haye, par un habitant, tome I et II; la Haye, chez W. P. van Stockum, 1853.

Het gazverbruik te 's Gravenhage, met de bezwaren der verbruikers aldaar, en hunne voorstellen aan den heer N. D. Goldsmit, administrateur der associatie van het loopend gaz; 's Gravenhage, Gebroeders Belinfante, 1853.

De comptabiliteitswet, geen regt meer tegen den Staat, door mr. F. C. Donker Curtius, advocaat bij den Hoogen Raad; 's Gravenhage, Gebroeders Belinfante, 1853.

Beschouwingen omtrent het bestuur van Nederlandsch Indie, naar aanleiding van het voorloopig verslag van de commissie van rapporteurs van de Tweede Kamer der Staten-Generaal nopens het ontwerp van wet tot vaststelling van het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie; 's Gravenhage, Gebroeders Belinfante, 1853.

Antwoord op de aanmerkingen van den heer Cornets de Groot op het ontwerp van wet tot vaststelling van een Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie, door een oud-Oost-Indisch ambtenaar; 's Gravenhage, Gebroeders Belinfante, 1853.

Jezus Christus, het hoofd der gemeente, een woord in onze dagen, leerrede over Ephes. 1, vs. 22b; door H. M. C. van Oosterzee, predikant te Oirschot; te Koevorden, bij D. H. van der Scheer, 1853.

Antwoord aan den heer C. Broere, R. C. priester en hoogleeraar aan het seminarie te Warmond, door G. Barger, predikant bij de Hervormde gemeente te Delfshaven; te Rotterdam, bij M. Wijt & Zonen, 1853.

Proeve eener geschiedenis van de toelating en vestiging van vreemdelingen in Nederland, tot het jaar 1795, eene proeve tot verkrijging van den graad van doctor in de regten aan de Utrechtsche Hoogeschool, door S. J. van Geuns; Schoonhoven, S. E. van Nooten, 1853.

Algemeene geschiedenis des Vaderlands van de vroegste tijden tot op heden, door dr. J. P. Arend, 2de deel, 5de stuk (15de en 16de aflevering), met platen, kaarten en portretten; te Amsterdam, bij C. L. Schleijer en Zoon, 1853.

Geschiedenis der Nederlanden van den vroegsten tot op den tegenwoordigen tijd, door E. van der Maaten (aflevering 30 en 31); te Amsterdam, bij Hendrik Frijlink, 1853.

Bijbelsch woordenboek voor het Christelijk gezin, uitgegeven door W. Moll, P. J. Veth en F. J. Domela Nieuwenhuis, hoogleeraren te Amsterdam, onder medewerking van onderscheidene Nederlandsche geleerden (2de deel, 4de aflevering); Amsterdam, P. N. van Kampen, 1853.

Handleiding tot de kennis van het Nederlandsche staatsregt en staatsbestuur, door jhr. mr. J. de Bosch Kemper (2de aflevering, Junij 1853); Amsterdam, Johannes Müller, 1853.

Leerboek der heelkunde van Max. Jos. Chelius, door dr. G. J. Pool, supplement-band, naar de 7de Hoogduitsche uitgave bewerkt (1ste aflevering, bevattende de vermeerderingen voor het 1ste en 2de deel); Amsterdam, J. C. A. Sülpke, 1853.

Verzameling der algemeene orders en van eenige der meest belangrijke besluiten en instructien uitgevaardigd aan de Koninklijke Nederlandsche landmagt dienst doende in Oost-Indie, met een alphabetisch register (3de deel, 2de stuk), bevattende het jaar 1852; Breda, Broese & Comp., 1853.

Geographisch woordenboek der geheele aarde, door J. Kramers Jz. (2de tot en met de 11de aflevering); Gouda, G. B. van Goor, 1853.

Nederlandsche regtspraak of verzameling van arresten en gewijsden van den Hoogen Raad der Nederlanden en verdere regtscollegien, enz. bijeengezameld door mr. A. Brocx en J. Cohen Stuart, 48ste deel (jaargang 1853, 1ste deel); te 's Gravenhage, bij de Gebroeders van Cleef, 1853.

De regtspraak van den Hoogen Raad van 1 October 1838 tot 1 September 1850, gebragt op de artikelen der staats- en burgerlijke wetten, besluiten en verordeningen, alles met ophelderingen en geschiedkundige toelichtingen, verwijzingen enz., door mr. D. Leon, advocaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden en lid der Provinciale Staten van Zuidholland, 2de deel, 4de aflevering (Wetboek van Koophandel); 's Gravenhage, Gebroeders Belinfante, 1853.

Het Evangelie van Johannes, gebragt in huizen en harten, een godsdienstig en wetenschappelijk dagboek voor beschaafde Christenen, nagelaten door G. H. van Senden, in leven theol. doct. enz. en predikant te Zwolle (8ste aflevering); te Zwolle, bij W. E. J. Tjeenk Willink, 1853.

Luttenberg's Chronologische verzameling der wetten en besluiten betrekkelijk het openbaar bestuur in de Nederlanden, sedert de herstelde orde van zaken in 1813, voortgezet door L. N. Schuurman, secretaris der stad Zwolle (alphabetische inhoudsopgave, 1821—1830); te Zwolle, bij W. E. J. Tjeenk Willink, 1853.

Derde leesboekje voor leerlingen, die volgens de leesleerwijze van den heer P. J. Prinsen onderwezen worden, door H. Kroeze Ramaker; te Zwolle, bij W. van Delden Hz., 1853.

TIJDSCHRIFTEN.

Het Leeskabinet, mengelwerk tot gezellig onderhoud voor beschaafde kringen, voor 1853 (n°. 7), met platen; te Amsterdam, bij Hendrik Frijlink, 1853.

De Gids (17de jaargang), nieuwe serie (6de jaargang), Julij 1853; Amsterdam, P. N. van Kampen.

De Recensent, algemeen letterlievend maandschrift (n°. 7, Julij 1853); te Amsterdam, bij Johs. van der Heij & Zoon.

Maandschrift voor den beschaafden stand ter bevordering van bijbelkennis en Christelijk leven (voor 1853 n°. 7); te Amsterdam, bij Johannes van der Heij & Zoon.

Archief voor Nederlandsche taalkunde verzameld door dr. A. de Jager (4de deel, 1ste stuk); Amsterdam, G. Portielje, 1853.

De Economist, tijdschrift voor alle standen (Julij 1853); te Amsterdam, bij J. H. Gebhard & Comp. 1853.

De Militaire Spectator, tijdschrift voor het Nederlandsche leger, 2de serie, 5de deel (Junij 1853, n°. 12); te Breda, bij Broese & Comp., 1853.

Nieuw Nederlandsch taal-magazijn, tijdschrift voor de werkdadige beoefening, vergelijking en veredeling onzer moedertaal, onder de leiding van L. A. te Winkel (1ste jaargang, n°. 1); 's Gravenhage, Gebroeders Belinfante, 1853.

Tijdschrift voor algemeene gezondheidsregeling en medische politie, onder hoofd-redactie van dr. L. H. Verweij, practiserend geneesheer te 's Gravenhage, 1ste jaargang, 1ste stuk (Julij, 1853); 's Gravenhage, Gebroeders Belinfante.

Themis, regtskundig tijdschrift (14de jaargang, n°. 1 en 2); te 's Gravenhage, bij Gebr. Belinfante, 1853.

Tijdschrift ter bevordering van nijverheid, uitgegeven door de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid (2de reeks, deel I, 3de stuk van de geheele reeks, deel XVI); te Haarlem, bij de Erven Loosjes, 1853.

Algemeene Konst- en Letterbode voor het jaar 1853 (n°. 25, 26, 27, 28, 29 en 30); te Haarlem, bij de Erven Loosjes.

Algemeene Konst- en Letterbode voor het jaar 1853 (1ste deel, 1ste en 2de register); te Haarlem, bij de Erven Loosjes.

Naamlijst (maandboekje) der geborene, gehuwde en overledene personen der stad Middelburg, gedurende de maand Junij 1853; te Middelburg, bij de Wed. C. Jongkindt & Zoon.

Tijdschrift voor staathuishoudkunde en statistiek, door mr. B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis (9de deel, 2de stuk); te Zwolle, bij W. E. J. Tjeenk Willink, 1853.

De Vriend van den Landman, tijdschrift ter bevordering van akker- en tuinbouw, veeteelt en boomkweekerij in Nederland, 1853, n°. 7 (met eene gekleurde plaat); te Zwolle, bij W. E. J. Tjeenk Willink, 1853.

ALMANAKKEN EN JAARBOEKJES.

Tuin-almanak, of de nieuwe opregte Hollandsche hovenier, aanwijzende wat men 's maandelijks in moes- en bloemtuin, boomgaard, boomkweekerij, oranjerie en broeijerij te verrigten hebbe, met nieuwe opmerkingen, om alles vroeg en veel te hebben, door J. Niedeken, voorheen tuinman op het Loo (7de verbeterde en vermeerderde druk), door Th. F. Uilkens, predikant te Wehe en Zuurdijk; Gouda, G. B. van Goor, 1853.

LAND-, ZEE- EN ANDERE KAARTEN.

Breda en omstreken, getrokken uit de kadastrale stukken en gebragt op de schaal van 1 à 10,000, door S. L. C. A. de Haan, landmeter van het kadaster te Breda; te Breda, bij J. Hermans, 1853.

PRENTEN EN PRENTWERKEN.

De wonderen van den tafeldans en de klopgeesten, tekst in proza en vaerzen, door Nostra-Damus; met geleende en oorspronkelijke platen door voorname kunstenaars; te Amsterdam, bij M. H. Binger & Zonen, 1853.

Portret van S. Muller; te Amsterdam, bij H. A. Frijlink, 1853.

HERDRUKKEN.

De jaargetijden, naar Thomson, in muzijk gebragt door Joseph Haydn, het Hoogduitsch gevolgd door mr. J. Kinker, eerste uitvoering door het muzijkgezelschap, onder de zinspreuk: Eruditio musica, binnen Amsterdam, den 13den Februarij 1805 (nieuwe uitgave); Amsterdam, A. Breeman, 1853.

Nieuw handboek voor alle standen, bevattende: aanwijzing van al de in het Rijk bestaande ministerien enz., tot gebruik voor allen, die bij hoogere en lagere besturen iets te verzoeken, te reclameren of voor te dragen hebben, gelijk ook voor hen, die zonder hulp van practizijns

onderhandsche verbindtenissen willen aangaan, of de koninklijke secretaris, naar de 2de uitgave van nu wijlen mr. P. F. Timmers Verhoeven, in leven officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te Dordrecht, herzien en met de tegenwoordige staatsinstellingen in overeenstemming gebragt door J. P. Bredius, procureur bij de arrondissements-regtbank en secretaris der kamer van koophandel te Dordrecht; Dordrecht, Blussé en van Braam, 1853.

Bijbelsche geschiedenissen, een school- en leesboek door J. J. Swiers, predikant te Havelte (4de druk); te Groningen, bij M. Smit, 1853.

Algemeene geschiedenis van K. F. Becker (2de herziene druk), 35ste en 36ste aflevering; te Haarlem, bij de Erven F. Bohn, 1853.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 13den September 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat, in het Zesde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het Afdammen, Droogmaken en Drooghouden der Inundatie-sluis gelegen in den Zuider Maasdijk boven Woudrichem in de provincie Noordbrabant, met eenige Vernieuwingen en Herstellingen daaraan.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Vrijdag en Zaturdag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatie te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat H. F. Fijnje en bij den Ingenieur Jhr. E. C. B. van Rappard, beiden te 's Hertogenbosch, alsmede bij den Opzigter P. Vernimmen te Woudrichem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

Rijkstelegraaf.

BESTEDING.

Op Maandag den 12den September 1853, des middags ten 12 ure, zal, door of van wege den Minister, en in tegenwoordigheid van de Commissie voor de Zaken van den Rijkstelegraaf, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Utrecht, worden Besteed:

de Aanleg van de Electro-magnetische Telegraaflijn van Utrecht, over Kuilenburg en Bommel, naar 's Hertogenbosch, in drie perceelen.

Deze Besteding geschiedt bij inschrijving, volgens Art. 25 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing, behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage en aan die van de Besturen der verschillende Provincien: te 's Gravenhage in de voornaamste Logementen, en op de plaatsen waar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken worden ter lezing gelegd, te Utrecht, Kuilenburg, Bommel, 's Hertogenbosch, Ameide, Amsterdam, Arnhem, Assen, Breda, Delft, Deventer, Dordrecht, Gorinchem, Groningen, Haarlem, Hardinxveld, Maastricht, Nijmegen, Roermond, Rotterdam, Schiedam, Sliedrecht, Tilburg, Venlo, Vreeswijk, Zutphen en Zwolle.

Acht dagen voor de Besteding zijn nadere inlichtingen te bekomen bij de Hoofdingenieurs van den Waterstaat in Utrecht, Gelderland en Noordbrabant.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

Kabinet van Landbouwwerktuigen.

BESTEDING.

Op Maandag den 19den September 1853, des middags ten twaalf ure, zal door of van wege den Minister, en in tegenwoordigheid van den fungerenden Hoofdingenieur van den Waterstaat in de provincie Utrecht, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Utrecht, worden Besteed:

het uitvoeren van eenige Vernieuwingen en Herstellingen aan het Kabinet van Landbouwwerktuigen te Utrecht.

Deze Besteding geschiedt bij inschrijving en opbod, volgens art. 11 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing, behalve aan het Locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, en aan die van de Besturen der verschillende Provincien, te 's Gravenhage in de voornaamste Logementen, en op de plaatsen waar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken worden ter lezing gelegd; te Utrecht, Amersfoort, Rhenen, Wijk bij Duurstede, Montfoort en IJsselstein.

Acht dagen vóór de Besteding zijn nadere inlichtingen te bekomen bij den fungerenden Hoofdingenieur van den Waterstaat jhr. J. Ortt van Schonauwen, in Utrecht.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, tot betere aanduiding der Eijerlandsche gronden, thans eene Kaap op den *Robbebol* (*Westpunt of Horst* van *Vlieland*) geplaatst is, zoomede een *Scherm* op de duinen van *Texel*, bij de *Koog*.

Ten algemeenen nutte der zeevaart wordt dienstig geacht, als een vervolg op de aankondigingen betreffende die gronden, in dato 16 April en 27 October 1852, het navolgende nogmaals te herinneren en bekend te maken:

1°. de diepte op vijf vadem water, bij gewoon laagwatergetij, strekt ten aanzien van dat gedeelte der kust van tegenover *de Koog* op *Texel*, langs de *Eijerlandsche gronden*, tot tegen *Vlieland*, nagenoeg N. O. en Z. W. à N. O. t. O. en Z. W. t. W. (per kompas) en wel:

a. in het W. N. W. van het *Scherm bij de Koog*, op $1/2$ Duitsche mijl afstand;

b. langs de westelijkste kust *der Eijerlandsche gronden* in het W. N. W. op $3/4$ mijl afstand van den *kijkpaal*, welke in de duinen van het Eijerland staat;

c. in het W. N. W. op ruim $1/2$ mijl afstand van de Kaap op den *Robbebol;*

d. en in het N. N. O. op kleine $2/3$ mijl afstand van gezegde kaap;

2°. tot meerdere, zekerder en spoediger *verkenning* van het eiland *Texel*, zoomede ter waarschuwing voor de *Eijerlandsche gronden*, is het *Scherm* op de duinen van *Texel*, bij de *Koog*, geplaatst; en om dezelfde reden, zoowel als *om de schepen hier verder van de kust* te doen afhouden, *de Kaap* op den *Robbebol* (*Horst* of Westeinde van *Vlieland*);

3°. het *Scherm* is geplaatst op *het Duin bij de Koog* in de strekking van N. O. t. O. en Z. W. t. W. en staat ongeveer 30 Nederlandsche ellen boven volzee; het heeft den vorm van het dak van een huis;

4°. de kaap op den Westhoek van den *Robbebol* is 18 Nederlandsche ellen boven volzee verheven, en staat met gewone springtijen nog droog. Deze kaap is voorzien van twee ovaalronde schermen, het eene in de rigting van N. O. en Z. W., het andere in de rigting van N. W. en Z. O.

In het algemeen wordt *dit gedeelte der kust*, vooral door kleine zeeschepen en onbekenden, *veel te digt genaderd*, en zelfs zeer gevaarlijk nabij de kust en gronden gezeild, ook bij goed weêr en aflandigen wind, hetgeen zeer *dikwijls*, bij uitschieting van wind en door misleiding der stroomen langs de kust en vóór de zeemonding hier, zoowel bij *dag* als bij *nacht*, het aan den grond raken en verzeilen van schepen ten gevolge heeft;

5°. wat de verlichting voor de kust aldaar aangaat, deze mag ook als zeer voldoende beschouwd worden, want:

a. het licht van *Vlieland* is, bij gewoon zuiver zigt, op goed $3^1/_2$ mijl te zien, van uit zee tot tegen de kust van *Vlieland*, *in de Eijerlandsche gronden*, en zelfs tot op weinigen afstand der kust van *Texel bij de Koog;*

b. het draailicht van *Terschelling* ook van uit zee, op 5 mijlen afstand, tot even benoorden de *Eijerlandsche gronden;* en

c. het licht van *Kijkduin*, dat weldra (verbeterd zijnde) op goed 5 mijlen afstand zal zigtbaar zijn, blijft, van om de West komende, te zien, tot het bewesten het zuiden over en achter den *westhoek* der duinen van *Texel* geraakt; vooral wanneer men zich op eenige hoogte in het tuig begeeft, wanneer men digt bij den *Texelschen wal* is, en het licht van *Vlieland* reeds kan zien of spoedig te zien krijgt.

Niettegenstaande de bovenvermelde verkenningen, zoo *ter leiding* als *waarschuwing*, zeer voldoende zullen bevonden worden, blijft het den *zeevarenden* ten *ernstigste* aanbevolen, *de kust aldaar (hoek van Texel) om of langs zeilende, zich steeds ruim uit den wal te houden*, het *lood bij tijds* en aanhoudend te gebruiken en *dit niet te verzuimen*. Vooral bij stormachtig weêr en met springtijen geven de stroomen digt bij de kust veel misleiding voor schepen, die *digt* langs de kust willen opwerken, inzonderheid voor hen die aldaar vreemd of weinig bekend zijn; en met dik of mistig weêr, of des nachts, slecht bestek of onzekere verkenning hebbende, zoude zulks door *verzuim* alsdan spoedig het verlies van het schip kunnen veroorzaken.

's Gravenhage, den 30sten Augustus 1853.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

REGISTRATIE EN DOMEINEN.

Bij de *Derde* trekking der *Tweede* Klasse van de 221ste *Staats-Loterij*, op Woensdag den 7den September 1853, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

No. 13083 een prijs van 5000 gulden.
» 9619 » » » 1000 »
» 8303 » » » 1000 »
» 10935 » » » 1000 »
» 8381 » » » 1250 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

*** De Kolonel en Plaatselijke Kommandant der Vesting Breda, als belast met het beheer der Garnizoens-Bakkerij, is van meening, om, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, op Woensdag den 21sten September 1853, des middags ten 12 ure, aan te besteden het leveren van:

8 Lasten Roode Rhijn-Tarwe, minstens moetende wegen 77 Nederlandsche ponden;

8 Lasten Witte Zeeuwsche Tarwe, minstens moetende wegen 74 Nederlandsche ponden;

$4^1/_2$ Lasten Noordbrabantsche Rogge, minstens moetende wegen 72 Nederlandsche ponden.

Zullende de Voorwaarden dier levering, van en met heden, ter inzage liggen op het Bureau van hem Plaatselijken Kommandant.

Men is gehouden te zorgen dat, even als op de Monsters, de Inschrijvings-Biljetten op den Omslag of de buitenzijde met het Merk des Inschrijvers gekenmerkt zijn.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur aan *den Helder* zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het Herstellen van de *Bomvrije Kazerne* in het Reduit van het *Westoeverfort* op het *Noordhollandsch Kanaal* bij *den Helder*, en het Leveren van daartoe noodige Bouwstoffen.

Deze Aanbesteding zal geschieden op *Woensdag* den 14den September 1853, des morgens ten 11 ure, in het Koffijhuis bij *H. J. Rippens* aan *den Helder*, alwaar van den 5den September het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur aan *den Helder*.

*** Administrateuren der Hoogebrug te Boskoop geven door deze aan de belanghebbenden kennis, dat van af 12 tot 24 September aanstaande, de passagie over die Brug ter oorzake van Herstelling niet zal worden toegelaten; dat de gemeenschap zal kunnen worden onderhouden, van de Noordeindsche brug langs den westelijken Zijdeweg of den Noordeindschen Weg, en van den Reijerskoopschen Weg langs het Goudsche Rijpad, of den Middelburgschen Weg.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.